

Bogár László: El?re hozott választás

2025 január 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Maga Platón is csak az oligarchikus konfliktusok „fed?történeteként” írja le a demokráciát, és Madách Imre Az ember tragédiájának Athéni színeben meg is er?síti Platón e „munkahipotézisét”.

Mark Twain híres mondása, miszerint, ha a demokráciával bármit megváltoztathatnánk, csak nem képzelték, hogy

megengednének nekünk, azt jelzi, hogy a „demokrácia”, vagyis a „nép uralma” akkor jön el, amikor már nincs „nép”, legfeljebb hivatkozási alapként legitimációs biodíszletként. Pontosabban, amikor már a nép is „csinálva van”, és egy ögyes konstrukció, egyszer? használati tárgy csupán. Nem véletlen, hogy az angolszász elméletekben egyre gyakrabban t?nik fel a „manufactured” és az „engineered”, amelyet a magyarban hangulatilag leginkább a „csinálva van” szándékosan magyartalan fordulata fejez ki.

Maga Platón is csak az oligarchikus konfliktusok „fed?történeteként” írja le a demokráciát, és Madách Imre Az ember tragédiájának Athéni színeben meg is er?síti Platón e „munkahipotézisét”. Az olyan történések, mint a legutóbbi román elnökválasztási burleszk, ahol a „demokrácia” egyetlen pillanat alatt önmaga paródiájává tétetett, gondoskodnak is arról, hogy a maradék illúzióinktól is megszabaduljunk.

És immár így megszabadulván minden illúziótól, vegyük szemügyre a magyar politikai rendszer mai örvényléseit. A rendszerváltás rendszerér?l van szó, amelynek ugyebár minden pártja a liberális demokrácia és szabad piacgazdaság kombinációjára épül?, minden létez? világok legjobbikaként mutatta be önmagát annak idején, amikor Cseh Tamás azt énekelte, hogy azért lettünk mi mostan szabadok, mert megengedték nekünk a nagyok. Érdemes lenne eltöprengeni azon, hogy bár ez a rendszer most már hosszabb ideje létezik, mint akár a Horthy-korszak vagy a Kádár-korszak, de a politikai pártok egyike sem mutat különösebb ambíciót arra, hogy magát a rendszert, a rendszer történelmi „kimeneti teljesítményét” értékelje, például e két el?djének teljesítményével összevetve.

Nem alaptalan a gyanú, hogy ennek f? oka, hogy a „rendszerváltás rendszere” elég rosszul teljesítene, ha nem csupán ideológiai el?feltevések alapján ítélnék meg az elmúlt évszázad rendszereit, hanem úgy, hogy miképpen járultak hozzá a magyarság anyagi, fizikai, lelki, erkölcsi, szellemi felemelkedéséhez. (Az anyagi vagyonszerzése például világháborús lépték? volt.) Kivétel nélkül valamennyi politikai párt kizárólag más politikai alakzatok által uralt id?szakok teljesítményét ítéli meg negatívan, de magát a rendszert (a rendszerváltás rendszerét, amelyr?l semmilyen vita nem volt, senki nem választotta, „csak csinálva lett”) nem kritizálja, nem is ítéli meg, s?t úgy tesz, mintha magának a rendszernek a megítélése nem is volna létez? kérdés.

Mindez eddig nem nagyon jelentett problémát, mert a rendszert, bár a léte nem volt értelmezés tárgya, de kvázi „örökké” létez?nek lehetett feltételezni, és valamennyi politikai párt annak is tekintette, ám a világban és azon belül Európában végbemen?, drámai változások most egészen más megvilágításba helyezték a rendszer kérdését. Annak a, látszólag drámai változásnak a komolytalanságát, amelyet most egy semmib?l felt?nt párt tündöklése (és rövid id?n belül bekövetkez?, felt?nésénél is gyorsabb bukása) vetít elénk, legf?képpen az jelzi, hogy semmi jelét nem mutatja az átfogó rendszerkritikának, amely „nincs, de igény volna rá”.

Ehelyett ugyanazokkal az ócska, elkoptatott közhelyigéretekkel próbálja elhíttetni a többséget kitev? történelmi vesztesékekkel, hogy ? egyetlen pillanat alatt lesz majd képes az elmúlt évszázad minden megoldatlan (s?t a globális status quo miatt eleve megoldhatatlan) problémáját megoldani. És persze nagyon „beszédesen” hallgat magáról a rendszer?l, annak a globális hatalmi rendszerhez illeszked? „fogantatásáról” és üzemeltetésér?l.

E sokatmondó hallgatás egyértelm?vé teszi, hogy ezt a „megújulást” hirdet? újabb politikai mutatóanyagból és a benne egyre hisztérikusabban felturbózott bábszínházat a globális hatalmi rendszer átalakítását vezér?l uralmi elíttek szervezik és finanszírozzák. Mégpedig azért, mert a térségre egy, az eddiginél sokkal „hatékonyabban” m?köd? er?forrás-szivattyút fognak rászerezni (ez már sajnos befejezett tény, már csak a beüzemelés „aprómunkája” van hátra), és ennek „legitimálását” az elmúlt három évtized során létez? rendszerekkel már nem látják kivitelezhet?nek.

Az eddig is veszteségekre az új rendszerben olyan megpróbáltatások várnak, hogy csak eddig elképzelhetetlen intenzitású „(hamis) valóságipari m?vekkel” nyílik majd esély féken tartásukra. Ez a mostani bohócmutatóanyag ebben a formájában csak egy eleve bukásra ítélt, elfuserált prototípus, de sötét és vészjósló jöv? el?hírnöke, ahogy a manapság divatos globális uralmi szleng fogalmaz, „pilot project”. Mindez újra meger?síti Platón már említett munkahipotézisét, hogy a „demokrácia” történéseinek színpalái mögött valójában a meghatározó oligarchikus uralmi csoportok konfliktusai zajlanak, és ahogy ma mondanánk, a „procedurális áldemokrácia” így sikeresen akadályozza meg a permanens véres polgárháborút.

Akadályozta meg legalább is eddig, de a helyzet drámai módon megváltozott. A rendszerváltások rendszereit megalapozó, globális egyezségek összeomlottak, és egyel?re a háború iszonyata van elmélyül?ben, de ha lenne is új világegyezés, az a térségre és benne a magyar társadalomra minden eddiginél brutálisabb újabb terheket rakna. Az el?re hozott választásokat, és persze „igazi demokráciát” ígér? és követel?, újabb politikai

mutatványosbódé bohócával most azt teszteli a „nem létez?” világer?, hogy mi volna a „legolcsóbb” módja a vesztes többség számára minden eddiginél súlyosabb terhek „demokratikus” elfogadtatásának.

Bogár László

A szerz? közgazdász

www.magyarhirlap.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló